

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, „Nijenstede”, Backershaegelaan 70, Wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad f 15,— gelieve men steeds vóór 1 Maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 van de Penningmeester.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

Nº. 12

LXXIe Jaargang

December 1954

Dirk van Assendelft, schout van Breda, en de zijnen.
(LXXI, kol. 314—321).

Erratum: in kol. 318, 26ste regel van boven, leze men in plaats van 's-Gravenmoeren: 's- Gravenvoeren.
MR. F. A. HOLLEMAN.

Geslacht Horenken.
(LXXI, kol. 299-314; 338-348).

Naar aanleiding van het artikel van Mr. H. L. Hommes in „De Nederlandsche Leeuw” van October en November jl. meen ik, dat de navolgende aantekening omtrent „Horenkens” — hoewel ik de waarde ervan in het midden wil laten — vermelding verdient:

Mr. Jan van Heurn schrijft in zijn „Geslagt Register” dd. 1712 over Otto Heurnius (1516—1583) ondermeer:

„Tot Utrecht gestabilieert sijnde, is hij naar de gewoonte van die Stadt in plaats van Otto de Hornes, genaempt Otto Heurnius, gelijk tot Groeningen een ander geslagt meede uit deese stammen voortgekomen, in plaats van de Hornes, genaempt wert Horenkens.”

Met „deese stammen” wordt gedoeld op het huis der graven van Horn.

Dit gegeven is door genoemde Mr. Jan van Heurn ontleend aan originele aantekeningen van de Prof. Otto Heurnius (1577—1652) in de marge van een exemplaar der van zijn hand zijnde gedrukte levensbeschrijving van zijn vader Prof. Johannes Heurnius. Dit evenals de kanttekeningen in het Latijn gestelde stuk is nog onder mijn berusting.

Wellicht is het vorenstaande voor in het geslacht Horenken belangstellenden nog van enige waarde.

JHR. N. C. VAN HEURN.

Horenken.
(LXXI, kol. 299—314; 338—348).

Corrigenda en addenda.

Enkele storende fouten zou ik gaarne verbeteren.

k o l. 306: noot 17) moet luiden: Idem, 1934, 362. noot 18) moet luiden: Idem, 1938, 452.

k o l. 307: Vlbis. Sibilla Horenken ged. 26 Maart 1641, i.pl.v. 4 Maart.

k o l. 313: V. Geert of Gerhard Horenken was jr. en hoofdeling te Baflo, Ranum, Maarhuysen, Mensingeweer en in Humsterland blijkens een vidimus van een scheidingsakte d.d. 20 Oct. 1640, waarbij aan hem werd toebedeeld het huis aan de Grote Markt NZ, dat door zijn moeder Bele te Nansum bewoond werd. Door zijn kleinzoon Gerhard werd dit huis op 20 Juni 1704 verkocht, dat toen ten O. belend werd door dat van Egbert Clant van Nijenstein en ten W. door dat van burgmr. H. Bothenius. (Versl. R.O.A. XLV, II (1922), blz. 670).

k o l. 341: Te laat bemerkte ik, dat in tak D Albert Horenken een verkeerde plaats gekregen heeft. Blijkens de kwartieren Horenken-Volens is hij geen zoon, maar een broer van Reiner. Er dient dus na I ... Uit dit huwelijk gelezen te worden:

1. *Albert Horenken, enz.*
2. *Reiner, volgt II.*

k o l. 345: 8ste regel van boven: 4. *Ghese Horenken* was nog in leven 20 Dec. 1609, op welke datum zij een huis aan het Martinikerkhof kocht van Johannes Aldringa. (Akte, vermeld in Versl. R.O.A. XLIII, II (1920), blz. 345).

k o l. 346: 3e regel van boven: teruggekregen, i.pl.v. teruggegeven.

k o l. 346: geheel uitgevallen is tussen de 34ste en 35ste regel van boven:

f. *Amelia Horenken*, tr. *Onno Unico Lewe*, ged. Groningen 24 Sept. 1675, zonder kinderen overleden, zoon van *Evert en Eilisabeth Tamminga*.

Volgens de genealogie Lewe heet zij *Amelia*, doch ik heb geen enkele *Amelia* aangetroffen. Ook de huwelijsakte heb ik niet gevonden, waaruit zou kunnen blijken of dit de juiste naam is. Ik heb een vermoeden, dat *Emerentiana* bedoeld is, die in 1668 geboren dochter van *Egbert en Sibilla Horenken*.

MR. H. L. HOMMES.

Nog eens Van Merlen en Van Merler.

(LXXI, kol. 10-14; 60-68; 75-80).

Naar aanleiding van mijn artikel van Merlen ontving ik een brief van Dr. L. Edel te Quendorf, waarin hij mij er op wees, dat de zwager van *Wesselius Praetorius* (zie Ned. Leeuw LXXI, kol. 62, aldaar foutievelijk genoemd Roesselius Praetorius) was: Ds. *Laurens Nicolai alias Claesz.*, daar *Wesselius Praetorius* sedert 1641 gehuwd was met *Josina Claesdr. van Egmont*, en dat al deze personen uit Leiden afkomstig waren, en waarin hij mij in dit verband wees op Ned. Leeuw 1928, kol. 181.

Aan de hand hiervan heb ik mij met de Leidse archivaris in verbinding gesteld. Het huwelijk van *Govert Hendrickszn. van Maerle* met *Gerritje Gerritsdr. de Groot* was aldaar echter niet te vinden.

Wel kon met behulp van de door mij in mijn artikel gedeeltelijk geciteerde acte uit het opdracht- en transportregister van Rijswijk, de naam van *Gerritje*'s moeder worden vastgesteld.

In dat citaat komt nl. voor een voor notaris Brasser te Leiden gepasseerde boedelscheiding. Deze dd. 10 Juli 1657 voor notaris Brasser gepasseerde acte (not. arch. inv. no. 411, acte 182) leverde de volgende gegevens.

„Op huyden den X^{en} July XVIe zevenenvyftich compareerde voor mij..... D. *Laurentius Nicolaï van Egmont*, Dinaer des Godlicken woorts tot Harderwijc, ende *Wesselius Praetorius*, Dinaer des Godlicken woorts tot Emmerick, man ende voocht van *Josina Claesdr. van Egmont*, beyde kinderen van *Claes Lourisz. van Egmont*, ter eenre ende *Govert Hendrixz. van Maerle* wonende in 's-Gravenhage, getrouw met *Gerytge Gerritsdr.*, die een dochter was van *Guyrtge Lourisdr. van Egmont*, ter andere zijde, d'welcke te kennen gaven dat *Claes Lourisz. van Egmont* voorseyd mitsgaders *Cornelis Lourisz. van Egmont* ende *Frans Lourisz. van Eamont* bij henluden leven elck voor een derde part van eene helft erfgenaam waren in de fideicommiss subjecte goederen nagelaten bij *Adrian Mouringzn.*, in sijn leven rentmeester van de abdie Leeuwenhorst, ende dat sooo.....”

Uit deze akte blijkt dus de verwantschapsgraad (neven en nicht) tussen *Gerritje van Maerle*, geb. *Gerritsdr. (de Groot)*, maar meer levert hij niet op.

Uit het bovenstaande volgt dus, dat de schoonouders van *Govert Hendrickszn. van Maerle* te 's-Gravenhage waren: *Gerit de Groot* en *Guyrtge Lourisdr. van Egmont* en dat *Josina Claesdr. van Egmont*, die getrouw was met Ds. *Wesselius Praetorius* (= *Wessel Schout*) haar nicht was. Van deze predikant stamt de bekende Transvaalse familie *Pretorius* af, waartoe behoorde de president van Trans-

vaal *Marthinus Wesselszn. Pretorius* (1819—1901). De stad Pretoria is naar hem genoemd.

In de 17de eeuw woonde een tak van de Leidse van Egmont's in Brielle. Mr. Maerten van Egmont (begr. Brielle 1638) was aldaar advocaat en zijn zoon Dirk († 1686) burgeemeester.

Govert Hendriksz. van Maerle is ook niet te Delft getrouwde, zulks in verband met het feit, dat aldaar de bekende familie de Groot woonde.

In Hoofdstuk III in kolom 80 sprak ik over het boekwerk „Nouvelles biographie de Belgique". Dit moet zijn: Biographie nationale de Belgique, 1897, deel XIV, kolommen 507—527.

A. VAN DER MAREL.

Van Merlen (van Maerle).

De organist van de Utrechtse Jacobi- en Domkerk *Hendrick van Maerle* (Navorscher 1871, bl. 408 en 1876, bl. 515) zal inderdaad een zoon geweest zijn van een nog onbekende broeder van *Govert Hendriksz. van Maerle* (LXXI, k. 66), want in zijn huwelijks voorwaarden voor notaris F. Zwaardcroat te Utrecht van 25 Juli 1645 (deel 1635—1651, inv. no. 214c) met *Anna van Diem* wordt zijn moeder *Beatrix Jansdr.* genoemd. Hij huwde te Utrecht (Ger.) 10 Aug. 1645 als j.g. van Haarlem met *Anna van Dyem*, j.d. van Woerden, beide wonende in de Viesteeq; procl. ook te Haarlem en 's-Gravenhage. Hij testeert met haar voor dezelfde notaris 7 Apr. 1646 als organist van de St. Jacobskerk en benoemt als voogden zijn oom *Govert Hendriksz. van Maerlen* en Prof. *Johannes van Horenbeeck*. Hij bekrachtigt de acte door middel van een stempelafdruk „hendrick van Merlen" (vermoedelijk omdat hij blind was). Uit dit huwelijk een zoon gedoopt te Utrecht (Jacobikerk) 21 Mei 1646 *Theodorus. Anna van Diem* overleed te Utrecht 1 Juni 1646. *Henricus van Maerlen* hertrouwde te Utrecht (Ger.) 15 Nov. 1646 *Geertruydt Overschie*, j.d. van Delft, won. Utrecht; zij overleed te Utrecht 16 Maart 1657 na latende haar man en een kind (zij wordt door de Dom overlijd 2 Maart (sic) 1657). Uit dit huwelijk drie kinderen gedoopt te Utrecht: 21 Jan. 1649 *Judith*; *Maria*; 16 Maart 1651 *Judit* en 8 Mei 1653 *Anna*.

De ontbrekende schakels tussen de fragmenten van Maerle zullen vrij zeker gevonden worden, als te Antwerpen (na kennismeting van de interessante gegevens van Merlen in deel 14 van de Biographie Nationale de Belgique) eerst gezocht wordt naar de acht kinderen uit de beide huwelijken van *Dirk Otten van Merlen*. Voor zijn zoon *Abraham* (X *Constantia Alewijn*, nicht van een *Snouckaert van Schauburg*, een *Sweerts de Landas* en een *Huygens*; zie N.L. 1893, 60. 66; 1908, 184; 1912, 437; 1915, 220; 1948, 297) zie de genealogie *Hoefnagel* in Nav. 1872, bl. 260 e.v., waaruit blijkt dat hij 5 kinderen had.

Voor gegevens betreffende de Bossche van Merlairs, die wijlen de heer W. Wijnaendts van Resandt niet in zijn onderzoek behoeft te betrekken, wordt verwezen naar Jhr. van Sasse van IJsselt's Voornamme Bossche Huizen en vooral in diens 1ste Supplement van de Nieuwe Cat. van Oorkonden v. h. Prov. Nrd. Brab. Genootschap van K. en W. en N.L. 1902. 131 (het voorkomen in deze bronnen van een *Meeus van Merlair*, poorter van Den Bosch in 1442 en dus naam- en tijdgenoot van *Bartholomeus van Merlen* uit de stamreeks Merula (LXIX, kol. 292), alsmede van een *Engelke Hendriksdr. van Merlair* en een *Engelken Gerardsdr. van Merlair*, welke voornaam ook bij de Merula's voorkomt, geeft te denken). Of de naam van Merlen (van Merlaer) te Grave

iets te maken heeft met merels is twijfelachtig. De merel als wapenfiguur schijnt voor Grave en omgeving een streekverschijnsel te zijn. Er bestond een huis te Meerlar (zie van Gent's Index op de leenaktenboeken Gelre, bl. 306).

Hopelijk is de Heer van der Marel in de gelegenheid door een nader archiefonderzoek nogmaals een bijdrage te leveren ter completering van de genealogie van Merlen (Grave-Antwerpen enz.).

Zie voor de naam, *Joostgen van Hoey*, van de moeder van *Judith Buys* (de echtgenote van Prof. *Paulus Merula* (LXIX, kol. 295)) N.L. 1923, kol. 353.

W. A. WIJBURG JR.

De afkomst van het geslacht Quarles.

(LXVII, kol. 140-154; LXXI, kol. 122-126, 163).

Mr. C. W. Brand, genealoog te Londen, aan wien ik verzocht had, om het thans gerepareerde doop-, trouw- en begrafboek van „St. Swithin's Church London Stone", Londen 1614—1660, geheel te doorzoeken op de naam Quarles, heeft daarin het volgende gevonden:

Burial: 1621, 11th Oct.

Alese (Alice), the wife of Edward Quarles of this parish was buried by night in Friday Street in St. Margaret Moses Church in the quire there in a vault, and paid duties here to the parish for the bell 6/8.

Baptism:

Thomas, son of Henry Quarles, was born 9th Jan: 1654/5. (= 9th Jan. 1655.)

(„these are all the Quarles entries in the above Church, Baptisms, Burials and Marriages, in the period stated", deelde Mr. Brand mij hierbij mede.)

Parish Registers of St. Margaret Moses, London: Burial: 1621, 12th Oct: Alice, wife of Edward Quarlys, Merchant. Extracted from Boyd's London Burials. [Society of Genealogists.]

1641: John Quarles, Cripplegate.

1656: John Quarles, St. Andrew, Holborn.

H. MIJNSSEN.

Nogmaals de familie Schaep.

(LXXI, kol. 217—223).

Het college van Regenten en Regentessen van het R.K. Jongensweeshuis te Amsterdam gaf kort geleden haar archief en daarbij het familiearchief Moens in bruikleen aan het Gemeente-Archief van Amsterdam. Bij de ordening van het laatste archief bleek mij, dat de overerving van de bezittingen, afkomstig van de familie Schaep, enigszins anders is geweest dan ik haar in dit tijdschrift, jrg. 1954, kol. 221, beschreef.

Gerbrand graaf van Moens, die op 22 December 1759 op Croesbeek stierf, had tot zijn enige erfgenaam zijn buitenechtelijke, maar gelegitimeerde dochter, *Maria Magdalena gravin van Stuypwijk Moens* benoemd, echter met de bepaling, dat na haar dood zijn bezittingen aan *Catharina van der Laan*, zijn andere buitenechtelijke dochter, zo die dan althans nog leefde, zouden komen. Na Gerbrands overlijden brachten twee rechtsgelieerde advies uit over deze bepaling en verklaarden, dat *Maria Magdalena* $\frac{1}{3}$ van haar vaders nalatenschap als legitieme portie in volle eigendom toekwam. Van de nalatenschap werd dus slechts $\frac{2}{3}$ voor *Catharina van der Laan* vastgezet, waaronder echter ook de hofstede Croesbeek. In 1802, na de dood van *Maria Magdalena*, werd